

Stockholm den 2026-03-20

Synpunkter på utkast till handlingsplan

Energigas Sverige vill först och främst tacka för utkastet till handlingsplan, en bra hearing och för möjligheten att bidra med material och synpunkter.

I stort delar vi bilden som utredningen läger fram och vi välkomnar samtliga förslag. Dock skriver vi nu år 2026 och i investeringssammanhang är 2030-talet redan här. Därför är det viktigt att handlingsplanen utformas på ett sätt som kan leda till konkreta och ganska omedelbara åtgärder. Det handlar om att få fram fossilfria drivmedel i tid för att uppsätta mål och åtaganden ska kunna nås. Därför behöver handlingsplanen innehålla en explicit tidslinje för att tydliggöra *när* föreslagna åtgärder behöver vidtas för att hinna få avsedd effekt. Här nedan kompletterar vi vårt tidigare inspel till utredningen med kommentarer till de förslag som finns i det distribuerade utkastet till handlingsplan.

Förslag: Sverige bör genomföra en dubbelsidig auktion för eSAF, eller i vart fall avsätta medel för genomförandet av en sådan, och ansluta sig till eSAF Early Movers Coalition. Auktionen för inköp av eSAF bör vara öppen för producenter i EU/EES. Leveranserna av e-SAF bör ske till svenska unionsflygplatser under en period av tio år med start [2030]. Det offererade drivmedlet måste uppfylla kraven på syntetiskt flygbränsle i ReFuelEU Aviation. Statens totala kostnader bedöms uppgå till xxxx milj kronor och finansieras över statsbudgeten.

- ⇒ Energigas Sverige instämmer i att de höga investeringsriskerna vid produktion av förnybara drivmedel i stor skala behöver hanteras. Att ansluta till Early Movers Coalition är ett sätt. Självklart ska en sådan anslutning föregås av en konsekvensanalys vad gäller påverkan på svenska aktörer, både etablerade och potentiellt tillkommande.
- ⇒ Det är en rimlig slutsats att många aktörer inom sjöfarten kommer att kunna uppfylla kraven i EU-lagstiftningen genom övergång till LNG och biobränslen en bit in på 2030-talet. Men redan under 2030-talet behöver e-bränslen komma till för att ge möjlighet för hela sjöfarten – och även andra sektorer – att ställa om.
- ⇒ Etablering av ny bränsletillverkning tar tid och som utredningen framhåller är det grundläggande att signalera till marknaden i tid och att dessa signaler sen hålls stabila. Därför kan handlingsplanen inte stanna vid att avisera konkreta åtgärder för att få fram e-SAF medan åtgärder för att få i gång produktion av e-SMF

stannar vid en vag formulering, Även på detta område krävs konkreta åtgärder och signaler till marknadens aktörer bör ges i tid. Ambitioner och planer vad gäller e-bränslen till sjöfarten behöver alltså skrivas ut tydligare i förslaget till handlingsplan.

Förslag: För att påskynda en uppskalad produktion av biodrivmedel från fast biomassa behövs offentligt stöd, som kan finansieras både via EU och svenska staten. Hela värdekedjan från omvandling av fast biomassa till kommersiella raffinaderiprodukter behöver bli föremål för offentliga insatser. Sverige bör vidare verka för flexiblere och enhetligare hållbarhetskriterier i förnybartdirektivet.

- ⇒ Energigas Sverige delar utredningens uppfattning att det krävs offentligt stöd i lämplig utformning för att påskynda produktion i större skala av biodrivmedel från fast biomassa.
- ⇒ Vi instämmer i att det är angeläget att noga värdera var i värdekedjan och hur staten ska agera för att få största möjliga nytta för insatta resurser. Samtidigt vill vi peka på att flera utredningar redan har gjorts på området och därmed finns mycket kunskap redan tillgänglig. Mycket kan till exempel hämtas från bioekonomiutredningens delbetänkande från 2023 (SOU 2023:15) men även Energimyndighetens rapport *Styrmedel för nya biodrivmedel* från 2021 (ER 2021:22) innehåller flera användbara resonemang. Givet de långa ledtiderna vore det värdefullt att kunna bygga vidare på redan genomarbetade och remitterade förslag, för att skapa framdrift i nästa steg.

Förslag: Regeringen bör ge X-myndigheten i uppdrag att kartlägga och analysera förutsättningarna för hållbara och fossilfria drivmedel till luftfart och sjöfart att integreras med befintlig infrastruktur för lagring och distribution fram till slutkund. Vid behov bör åtgärder föreslås.

- ⇒ Energigas Sverige delar bilden av att det krävs ett dedikerat arbete för att få till stånd en infrastruktur som fungerar för fossilfria energibärare och drivmedel. Möjligen är det flera uppdrag hos olika myndigheter som ska till. Men för att inte tappa värdefull tid är det viktigt att uppdragen är formulerade så att myndigheternas arbete leder fram till konkreta förslag. Om flera myndigheter ska vara involverade är det förstås viktigt att förslagen samordnas redan under arbetets gång.

- ⇒ Många företag i branschen och däribland Energigas Sveriges medlemmar, har både kunskap och erfarenheter som är viktiga att ta med i utvecklingen av infrastrukturen. I uppdraget till x-myndigheten bör det därför framgå tydligt att ett gediget samråd ska ske med relevanta branschaktörer.
- ⇒ Överhuvudtaget förtjänar frågan om samutnyttjande, anpassning och utbyggnad av infrastruktur för fossilfria bränslen ett större utrymme i förslaget till handlingsplan.

Förslag: Sverige bör fortsatt verka för en energieffektivisering och elektrifiering av transportsektorn för att därigenom minska konkurrensen om biodrivmedel. EU:s CO2-krav på nya vägfordon bör ligga fast. Installation av landström bör främjas.

- ⇒ Energigas Sverige delar uppfattningen att det finns stora delar av vägtransportsektorn där elektrifiering är det mest kostnadseffektiva alternativet. Men bilden måste nyanseras. För vissa delar av vägtransportsektorn kommer andra förnybara drivmedel att vara det mest gynnsamma valet. Dit hör exempelvis tung lastbilstrafik och arbetsmaskiner där biogas och vätgas redan nu är ändamålsenliga alternativ. Denna nyansering bör läggas till i förslaget till handlingsplan för att inte ge en missvisande bild.

Förslag: Sverige bör fortsatt verka för att IMO så snart som möjligt antar nettonollpaketet (NZF).

- ⇒ Energigas Sverige stödjer förslaget.

Med vänlig hälsning

Paula Hallonsten
ansvarig industri och sjöfart
Energigas Sverige
paula.hallonsten@energigas.se